

Putovanje muzealaca i knjižničara u Temišvar i Segedin 23.-24.09.2022.

Maganjić, Dino; Sudarević, Andrea; Šokčević, Krešimir

Source / Izvornik: **Knjižničarstvo : glasnik Društva bibliotekara Slavonije i Baranje, 2022, 26, 313 - 317**

Journal article, Published version

Rad u časopisu, Objavljena verzija rada (izdavačev PDF)

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:206:514302>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-11-12**

Repository / Repozitorij:

[RGIŠKO - Repository of the City and University Library Osijek](#)

**PUTOVANJE MUZEALACA I KNJIŽNIČARA U TEMIŠVAR I SEGEDIN
23.-24.09.2022.**

Dino Maganjić

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku
Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek
dinomag@gskos.hr

Andrea Sudarević

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku
Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek
andreas@gskos.hr

Krešimir Šokčević

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku
Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek
kresimirs@gskos.hr

BROJ
BIBLIOGRAFSKE
JEDINICE

426

Članovi Društva knjižničara Slavonije, Baranje i Srijema, na poziv i organizaciju Muzejske udruge Istočne Hrvatske, obišli su gradove Temišvar i Segedin u sklopu dvodnevnog putovanja. Mogućnost zajedničkog druženja s kolegama knjižničarima i muzealcima, kao i posjet Rumunjskoj o kojoj znamo vrlo malo, idealan su povod za putovanje koje ovom prilikom nije bilo stručnog karaktera, ali se pokazalo kao velika motivacija i želja za ponavljanjem posjete i obilaska knjižnica, muzeja i ostalih znamenitosti u tim gradovima.

Temišvar

Krenuli smo iz Osijeka u ranim jutarnjim satima, i napokon, nakon polaganog ali ugodnog puta prelazimo srpsko-rumunjsku granicu, pomičemo satove i stižemo na odredište – Temišvar. Prilazeći gradu, mogli smo zaključiti da je Temišvar grad u gradilišnoj ekspanziji. Mnogo se stambenih zgrada radi istovremeno kao i novih naselja s krasnim dvojnim kućama koje se grade smišljeno i stilski. Autobus je prišao samom centru grada gdje smo se iskrkali i započeli svoj obilazak uz stručno vodstvo. Temišvar je grad u kojemu živi više od 330 tisuća stanovnika. U dokumentima se prvi puta spominje 1212. kao *Castrum Temisiensis*. Mađarsko ime mu se prvi puta spominje 1315. godine i dolazi od mađarskog naziva za grad Temesvar (grad na rijeci Temes). Kasnije rijeka Temes (u 18. stoljeću) mijenja ime u Begej. Iako je tek 1920. godine pripao Rumunjskoj, Rumunji čine

većinu stanovnika (82 %). Od ostalih nacionalnosti prisutni su još i Mađari, Nijemci, Srbi i Romi. Što se tiče religije, sa 75 % najbrojniji su pravoslavci, dok katolici čine oko 7 %. Najprije smo obišli velebnu Pravoslavnu crkvu (*Orthodox Metropolitan Cathedral*), koja je sa svojih 11 tornjeva i 90 metara visine druga najviša crkva u Rumunjskoj.

Pravoslavna crkva (*Orthodox Metropolitan Cathedral*) u Temišvaru

U Drugom svjetskom ratu grad je pretrpio značajna bombardiranja i od Sila Osovine i od Saveznika. Dana 20. prosinca 1989. godine, tri dana nakon što je krvoproliće započelo ovdje, Temišvar je proglašen kao prvi grad oslobođen od komunizma u Rumunjskoj. Stoga se u gradu nalaze tri veća trga posvećena upravo tom događaju, Trg pobjede, Trg ujedinjenja i Trg slobode, a svaki od njih okružen je starim baroknim zgradama. Neke je zgrade u ovom gradu projektirao i slavni Gustave Eiffel.

Važno je gospodarsko, kulturno i prometno središte rumunjskoga Banata. Jači gospodarski razvoj doživljava je u 18. st. dolaskom pod habsburšku vlast, a u novije doba ulaskom Rumunjske u Europsku uniju (strana ulaganja). Razvijena je industrija električnih motora, automobilskih guma i kabela, elektroničkih uređaja, poljoprivrednih strojeva, obuće, kemijskih i prehrambenih proizvoda. Više je sveučilišta u Temišvaru: medicinsko-farmaceutsko, politehničko, poljoprivredno-veterinarsko i dr.. Grad je s čak

tri kazališta: nacionalno rumunjsko, njemačko i mađarsko. Zanimljiva je činjenica da je Temišvar od 1889. godine prvi europski grad s električnom uličnom rasvjetom i imali smo priliku vidjeti neke od očuvanih fenjera.

Nakon nekoliko sati obilaska i ponešto slobodnog vremena odsjedamo u hotelu Strelitia koji posjeduje 3 zvjezdice. Uredan i čist uz korektno posluženi doručak, zadovoljio je naše potrebe i očekivanja. Hotel je od centra grada udaljen 2.2 kilometra, do kojeg se moglo doći pješice ugodnom šetnjom, ali mi smo koristili Uber, koji je brz i jeftin. Prošetali smo gradom u večernjim satima i uvidjeli da grad živi i nudi različiti sadržaj mladima i starima. Nakon dugo priželjkivanog odmora, sljedeći dan u jutarnjim satima krenuli smo u susjednu državu Mađarsku.

Segedin

Segedin je grad i pristanište na rijeci Tisi u južnoj Mađarskoj, nedaleko od granice sa Srbijom i Rumunjskom. U Segedinu živi nešto više od 160 tisuća stanovnika i po tomu je treći najveći grad u Mađarskoj nakon Budimpešte i Debrecena. Mađari su apsolutna većina u gradu sa 94%. Sve bitne informacije o gradu slušali smo u autobusu od strane našeg vodiča, a dok smo prilazili gradu oduševljenje je raslo. Iskricali smo se pored rijeke Tise i krenuli u obilazak grada. Grad je prepun zelenih površina, lijepo uređenih parkova, koji obiluju mnoštvom kipova poznatih i značajnih osoba. Godine 1879. skoro cijeli grad je uništen u tragičnoj poplavi, ali je brzo nakon toga obnovljen što još više pridonosi samom izgledu grada, odnosno predivnim i novim fasadama. Obišli smo neke od najpoznatijih građevina: toranj Dömötör (12. i 13. st.), Franjevačku gotičku crkvu (15. st.), Srpsku pravoslavnu crkvu (18. st.), sinagogu, neobaroknu vijećnica (19. st.), secesijski vodotoranj (1904)... Obišli smo i Sveučilište u Segedinu koje se ubraja u najbolje u zemlji. 1686. godine grad je oslobođen osmanske vlasti, te mu je 1715. godine vraćen status slobodnog kraljevskog grada, nakon čega se grad počeo brzo razvijati i ubrzo je postao značajan obrazovni centar i sveučilišno središte. U centru grada nalazi se knjižnica Somogyi koja je dobila ime po Károly Somogyiu. Htio je dati doprinos 'mentalnoj' rekonstrukciji grada u ruševinama nakon poplave dajući Segedinu svoju neprocjenjivu zbirku knjiga 1881. godine. Nakon što je bila smještena na raznim mjestima, zbirka je dulje vrijeme bila čuvana u Palači narodnog obrazovanja, a zatim je 1984. godine preseljena u novu zgradu podignutu na trgu Dóm. Od osnutka pa do danas zbirka je znatno proširena,

a trenutno sadrži preko milijun jedinica građe. U blizini rijeke Tise je muzej Móra Ferenc u kojem se mogla pogledati izložba o kaubojima i indijancima. Muzej je izgrađen u neoklasicističkom stilu, osnovan 1883. godine, a za širu javnost otvoren 1896. godine. Počasni naziv po istaknutom ravnatelju Ferencu Mori nosi od 1950. godine. U muzeju su izložene brojne izložbe iz područja arheologije, etnografije i povijesti, a izložba s rekordnom posjetom je bila o Egiptu u doba faraona ("The Pharaohs' Egypt", 2014.) koja je privukla više od 114.000 posjetitelja u toj godini.

Nakon obilaska imali smo slobodno vrijeme za ručak. Ne možemo se pohvaliti da smo jeli neka tradicionalna jela, više je tu bilo hamburgera i ostalih brzih jela. Nakon ručka smo još jednom prošetali gradom i krenuli na dogovoreno mjesto susreta odakle smo kretali za Osijek.

Knjižnica Somogyi u Segedinu

Franjevačka gotička crkva u Segedinu

Muzej Móra Ferenc

Oba grada, potpuno različita, obiluju mnogim znamenitostima i zanimljivim povijesnim činjenicama. Putovanje je kratko trajalo i nismo imali priliku vidjeti sva bogatstva koja ovi gradovi nude, no to nam daje želju za ponovnim posjetom. Iako ovo putovanje nije bilo stručnog karaktera, knjižničari i muzealci su tokom cijelog putovanja razmjenjivali svoja iskustva, svatko iz svoga područja. Zaključak je da su ovakva putovanja i druženja poželjna, kako bi se međusobno upoznali, zblížili i ostvarili kontakt za eventualnu buduću suradnju.